

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 16Saz/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723101084
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Michaláč
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:0723101084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Marekom Michaláčom, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Ruskej federácie, trvale bytom D. XX/XX, D. E., toho času Pobytový tábor Rohovce, v zast.: Slovenská humanitná rada, so sídlom: Budyšínska 1, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o správnej žalobe vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ČAS: MU-PO-204-11/2023-Ž zo dňa 23.08.2023, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému sa právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I. Správna žaloba

1. Správnu žalobou doručenu tunajšiemu súdu v zákonnej lehote dňa 16.10.2023 žalobca s odkazom na ust. § 2 písm. d/ a e/, § 8, § 19a ods. 1, § 19a ods. 4 písm. d/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (ďalej aj ako „zákon o azyle“) žiada súd aby v časti neudelenia azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany zrušil rozhodnutie žalovaného č. ČAS: MU-PO-204-11/2023-Ž zo dňa 23.08.2023 a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

2. Svoju žalobcu odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a skutkový stav ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu.

3. Skutkový stav v žalobe opísal žalobca tak, že konanie o udelenie azylu sa začalo dňa 18.05.2023, kedy žalobca požiadal o udelenie medzinárodnej ochrany na území Slovenskej republiky. O udelenie azylu požiadal prvýkrát. So žalobcom bol dňa 13.06.2023 pred Migračným úradom MV SR v priestoroch Záchytného tábora Humenné vykonaný vstupný pohovor. Žalobca počas pohovoru uviedol, že sa volá A. B. C., narodil sa dňa XX.XX.XXXX v meste F. XX/X, okres G., Ruská federácia. Svoju totožnosť preukázal dokladom totožnosti Ruskej federácie. Je pravoslávny kresťan. Ovláda ruský a čiastočne ukrajinský jazyk. Štúdium na ekonomickej univerzite zanechal po absolvovaní prvého ročníka a ihneď bol povolaný na povinnú vojenskú službu v trvaní 2 rokov, ktorú absolvoval v motostreleckej divízií v C. C.. Počas života v Ruskej federácii pracoval v rôznych oblastiach, najmä podnikal v oblasti športu ako tréner boxu. Od roku 2020 je rozvedený, s bývalou manželkou má dve maloleté deti. Z Ruskej federácie vycestoval dňa 16.07.2021 do H. na pozvanie svojho kamaráta. Na Ukrajine sa plánoval usadiť, vybaviť si trvalý pobyt a rozbehnúť biznis s nákupom a predajom dreva. Spoločne s kamarátom z Ruskej federácie si

prenajali byt v H.. Dňa 30.10.2021 o 05:00 hod. do prenajatého bytu vtrhlo policajné Komando a za použitia brutality ich držalo v byte zhruba 5 hodín, počas ktorých boli bití. Polícia im podhodila do bytu pištoľ bez zásobníka a dva granáty, zároveň im zobrala vodičské preukazy a obvinila ich, že v garáži našli zbrane a ich vodičské preukazy. Následne boli policiou odvedení na stanicu a umiestení na 72 hodín do vyšetrovacej väzby a po výsluchu na súde boli vzatí do väzby pre podozrenie z krádeže a nedovoleného ozbrojovania. Pojednávanie v merite veci bolo naplánované na 24.02.2022, avšak nakoľko v ten deň vypukla vojna, žalobca bol z väzby bez pojednávania prepustený dňa 25.02.2023 (prepustený bol prokuratúrou a trestné stíhanie bolo zastavené na návrh súdu). Pri zadržaní bol žalobcovi odňatý jeho cestovný pas, ktorý mu Ukrajina nevrátila ani po zastavení konania 26.02.2023, jeden deň po prepustení z väzby, bol ihneď v H. zadržaný na 24 hodín ukrajinskou kontrarozvedkou GRU, z toho 3 hodiny ležal tvárou k zemi na ceste a prevážaný bol v kufri auta. Bol preverovaný pre podozrenie, že je ruský špión. Dostať sa zo zadržania mu pomohli kamaráti, ktorí bojovali za I. a garantovali, že žalobca nie je špiónom, v opačnom prípade by bol kontrarozvedkou mučený, alebo by mu bolo niečo podhodené, aby ho mohli zatvoriť do väzenia. Z toho dôvodu okamžite odcestoval do J. K. a odtiaľ vlakom do G., kde sa skrýval asi 3 mesiace. Vtom čase mu zavolať jeho obhajca v trestnej veci, aby sa vrátil do H., kvôli oficiálnemu ukončeniu trestného konania. V H. sa zdržiaval do januára 2023, presunul sa do I., kde býval 3 mesiace a následne v máji 2023 vstúpil na územie Slovenskej republiky. Z Ukrajiny plánoval odísť už dávno, avšak na území Ukrajiny musel zotrvať kvôli čakaniu na doručenie rozhodnutia o zastavení trestného stíhanja, inak by Ukrajinu nemohol opustiť. Žalobca považuje trestné konanie, ktoré proti nemu bolo vedené za vykonštruované a cielene namierené proti ruským občanom. Podľa tvrdení žalobcu bolo v danom čase bežnou praxou ukrajinských vyšetrovacích orgánov pripisovať dlhodobu neobjasnenú trestnú činnosť práve ruským občanom. Žalobca vstupoval na územie Ukrajiny legálne s použitím inštitútu pozvania, ktoré bolo platné 6 mesiacov od vstupu do krajiny, pretože len pár dní pred tým ako žalobca vstúpil na Ukrajinu, prezident L. na komunikačnej platforme Telegram oznámil, že Ukrajinci zrušili bezvízový styk s Ruskou federáciou, pričom túto zmenu navrhol „s cieľom neutralizovať bezprecedentné hrozby pre národnú bezpečnosť, suverenitu a teritoriálnu integritu nášho štátu“. Dodal, že zmena nadobudne účinnosť 1. júla. Informuje o tom portál cnn.com. Primárnym motívom žalobcu opustiť Ruskú federáciu bol jeho vnútorný nesúhlas s politikou M., ktorú vedie v Ruskej federácii, Ukrajinu považoval v tomto smere za slobodnú krajinu, kde nevládne cenzúra. Počas života v Ruskej federácii bolo zbytočné využiť svoje volebné právo a pokúsiť sa voliť opozíciu, pretože pri každých voľbách bolo vopred určené, že zvíťazí M. N. D.. Navyše, zastáva názor, že Rusko, Ukrajina a Bielorusko sú odjakživa 3 bratské národy s prepojenými rodinnými vzťahmi. K Ukrajine pociťuje od malička väzby pretože jeho babička žila na Ukrajine a má v tejto zemi aj veľa kamarátov.

4. Na územie Slovenskej republiky vstúpil dňa 17.05.2023 mimo hraničný prechod za účelom podania žiadosti o udelenie medzinárodnej ochrany. O udelenie medzinárodnej ochrany žiada z obavy o svoj život, keďže ako štátny občan Ruskej federácie sa na Ukrajinu v súčasnom stave stále prebiehajúcej vojny vrátiť nemôže, pretože Ukrajina by ho mohla kedykoľvek krivo obviniť len preto, že je rus. Do Ruskej federácie sa nemôže vrátiť, pretože by bol okamžite povolaný do armády, a tiež preto, že žil na Ukrajine, v krajine vojnového nepriateľa. Nesúhlasí s vojnou, ktorú vedie M. voči Ukrajine. Nechce zabíjať ľudí. Nechce bojovať proti Ukrajine, kde má veľa priateľov, nechce bojovať proti nikomu. V čase, keď bol na Ukrajine mu na adresu trvalého pobytu boli doručené dva povolávacie rozkazy. Jeho hodnosť je zástupca veliteľa (môže veliť 10 vojakom). V Ruskej federácii mu za nenastúpenie do armády hrozí trest vo výmere 15 rokov odňatia slobody. V súvislosti s mobilizáciou v Ruskej federácii žalobcu v mieste jeho bydliska hľadali ruské štátne orgány dvakrát za účelom doručenia povolávacích rozkazov. So štátnymi orgánmi Ruskej federácie komunikovala bývalá manželka žalobcu, ktorá uviedla že žalobca má pobyt u svojej matky. Povolávacie rozkazy boli doručené na adresu matky žalobcu, ktorá ich prezvala.

5. Hoci žalobca na otázku žalovaného v azylovom konaní, či existujú nejaké politické, národnostná alebo náboženské predsudky vypovedal, že žiadne nemá, z kontextu jeho celej výpovede (vrátane zápisnice o vyjadrení účastníka konania v konaní o administratívnom vyhostení zo dňa 17.05.2023) vyplýva, že ide o politický nesúhlas žalobcu s nezmyslenou vojnou, ktorú vedie jeho rodná krajina voči jeho bratskej krajine Ukrajine.

6. Uvádza, že je pravdou, že mal počas azylového konania možnosť podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, ktoré do konania napriek prísľubu nedoložil, túto svoju nedbanlivosť mal však právo konvalidovať, ak by mu bolo umožnené oboznámiť sa so spisom pred vydaním rozhodnutia. Počas azylového konania žalovaný zo žalobcom vykonal jeden pohovor. Žalobca dáva do pozornosti, že v konaní nebol

dostatočne poučený o tom, že má uviesť všetky skutočnosti na vec sa vzťahujúce, konanie bolo vedené formalistický, žalobca odpovedal len na otázky, na ktoré sa ho žalovaný dopytoval, pričom mal pocit, že ostatné informácie, ktoré uvádza v skutkovom stave tejto žaloby navyše oproti vstupnému pohovoru sú pre žalovaného nadbytočné, až obťažujúce. Žalobca tiež dáva do pozornosti, že nie je dobrý rečník, je športovec a jeho tvrdenie o tom, že nechce bojovať vo vojne nebolo zo strany žalovaného správne pochopené a vyhodnotené. Uviedol, že nesúhlasí s vojnou, ktorú M. vedie voči Ukrajine, pričom tým vyjadroval svoj vnútorný politický nesúhlas s nezmyselnosťou vojny a zbytočným krviprelieváním.

7. Má za to, že z dôvodu nedostatočnosti skutkových zistení, vykazuje napádané rozhodnutie mnohé nepresnosti, napríklad, že žalobca nebol na Ukrajine odsúdený, ale obvinený a stíhaný väzobne, pričom k žiadnemu odsúdeniu nedošlo. Nesprávne právne posúdenie vecí vidí žalobca v tom, že: žalovaný posúdil azylové dôvody žalobcu len ako „obavu z mobilizácie do armády“. Nemožno súhlasiť s výrokom žalovaného, že žalobca počas konania nevzniesol žiadnu výhradu vo svedomí, ktorá by mu bránila zúčastniť sa mobilizácie z politických dôvodov. Žalobca požiadal o azyl preto, že vnútorne nesúhlasí s vojnou, ktorú vedie M. voči Ukrajine. Nechce zabíjať ľudí. Nechce bojovať proti Ukrajine, kde má veľa priateľov, nechce bojovať proti nikomu. Takto formulované dôvody žalobcu je potrebné posudzovať v kontexte jeho vnútorného politického presvedčenia, ktoré vo vzťahu k Ruskej federácii napokon vyjadril už svojim odchodom z jej územia v roku 2021, a zároveň prihladiť aj na jeho výpoveď Dosiachnutú v zápisnici o vyjadrení účastníka Konania v konaní o administratívnom vyhostení zo dňa 17.05.2023. Súčasne žalobca poukazuje na to, že M. 21.09.2022 podpísal Dekrét o vyhlásení čiastočnej mobilizácie v Ruskej federácii. Čiastočná mobilizácia však v praxi znamená všeobecnú a ničím neohraničenú mobilizáciu. Mobilizácia prebieha dosť bizarne, ruská polícia totiž mobilizuje mužov všade, kde sa dá, hoci sú študenti, hoci sú takmer slepí a majú zároveň aj rakovinu. Z takých sa stávajú dokonca velitelia čaty. Rusko zároveň nevydáva cestovné pasy tým, ktorí boli mobilizovaní. Mobilizáciu sprevádza chaos a excesy. Federálny zákon Ruskej federácie o vojenskej povinnosti a vojenskej službe je Koncipovaný tak široko a flexibilne, aby v prípade potreby bolo do armády možné povolať kohokoľvek. Známe sú už prípady trestných stíhaní osôb vyhýbajúcich sa mobilizácií. Niektoré zdroje uvádzajú, že ruské vojenské súdy zaznamenali od januára 2023 do mája 2023 1053 prípadov dezercie, pričom väčšinu dezertérov odsudzujú len na 9 podmienených tresty, aby bolo možné ich opätovné nasadenie do bojov na Ukrajine.

8. Nedostačujúce zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy na riadne posúdenie vecí vidí žalobca v tom, že žalovaný žalobcovi pred vydaním rozhodnutia podľa ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 71/196/ Zb. Správny poriadok nedal možnosť, aby sa vyjadril k podkladu rozhodnutia a navrhol jeho doplnenie. Je pravdou, že žalobca mal počas azylového konania možnosť podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, ktoré do konania napriek príslužu nedoložil, túto svoju nedbanlivosť však mal právo konvalidovať, ak by mu bolo umožnené oboznámiť sa so spisom pred vydaním rozhodnutia.

9. Skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia (žalobca je mimo vekových odvodových hraníc) je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu. Žalobca poukazuje na to, že z informácií o krajine pôvodu zabezpečených žalovaným do konania vyplýva, že napriek tomu, že mobilizácia je pomenovaná ako „čiastočná“, ide v zásade o všeobecnú mobilizáciu bez končeneho dátumu. Policajti a vojaci v G. a M. organizovali odvodové razie pri vchodoch do staníc metra, v moskovskom regióne policajti zablokovali východ z reštaurácie, aby mužom rozdali povolávacie rozkazy. Hoci ruskí predstavitelia prisľúbili, že povolávaní budú len muži s predchádzajúcimi vojenskými skúsenosťami, klauzula v M. mobilizačnom dekréte znamená, že túto normu je možné kedykoľvek ignorovať. Ukazuje sa, že taktika ruského boja vedie k veľkým stratám a Ruská federácia odvedencom nevypláca sľubované mzdy. Mobilizovaní branci majú minimálny alebo takmer žiadny výcvik (1-2 týždne), bez dostatočného vybavenia, stravy, zdravotníckeho materiálu a možnosť náhradnej civilnej služby fakticky neexistuje. Sankcie za dezerciu či dobrovoľnú kapituláciu nespočívajú len v hrozbe trestu odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadby vo výmere 15 rokov, ale aj v nemožnosti kúpiť alebo predať nehnuteľnosť, ohlásiť živnosť, zrušenie vodičského oprávnenia a zrušenie možnosti vycestovať do zahraničia. Štátna дума zavádza elektronické povolávacie rozkazy, aby povolávanie bolo „dôkladnejšie“. Povolání muži, ktorí boli odvedení na front a odmietli bojovať sú nelegálne zadržávaní (bez rozhodnutia súdu) na Ruskom okupovaných územiach Ukrajiny v neľudských podmienkach mučení bitím, hladom a vraždením. Žalobca žiadnym spôsobom nie je vyňatý z mobilizácie, a ak by aj bol, zdroje uvádzajú, že tieto normy sa v praxi ignorujú. Ak by bol žalobca mobilizovaný do armády, možno povedať, že by bol poslaný priamo na smrť.

II. Vyjadrenie žalovaného

10. K správnej žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý uvádza, že pri vydaní rozhodnutia zistil skutkový stav okrem výpovede žalobcu zo dňa 13.06.2023, aj prostredníctvom odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce aj všeobecne dostupné informáciami o krajine pôvodu žalobcu. Nakoľko bolo nevyhnutné posúdiť skutočnosti, ktoré žalobca uviedol, či tieto mohli v jeho prípade spĺňať kritériá definície prenasledovania podľa § 2 písm. d) zákona o azyle. To však nebolo v žiadnom prípade preukázané, t.j. že by sa stal sám obeťou prenasledovania. Žalovaný poznamenáva, že žalobca nebol nikdy členom žiadnej politickej strany a žiadnu politickú činnosť nevykonával, nebol trestaný ani odsúdený a žiadne stíhanie proti nemu nebolo vedené. Žalovaný taktiež posúdil aj možnosť poskytnúť žalobcovi doplnkovú ochranu podľa § 13a zákona o azyle. Z výpovede žalobcu vyplýva, že v prípade návratu do krajiny pôvodu mu reálne nehrozí vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu, pretože tam nevykonával takú činnosť, za ktorú by mu takáto sankcia hrozila. Žalovaný dospel taktiež k záveru, že v krajine pôvodu by mu reálne nehrozilo vážne bezprávie v podobe mučenia alebo neľudského zaobchádzania alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu z dôvodu jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu na území SR. Žalovaný tiež vylúčil aj reálnu hrozbu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby, z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Z dôvodov, ktoré sú podrobne rozvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, dospel žalovaný k názoru, že žalobca nespĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu neexistencie reálnej hrozby vážneho bezprávia. Žalovaný skúmal aj splnenie podmienok na udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny, ako aj na poskytnutie doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny. Keďže žalobca nemá na území SR žiadnych rodinných príslušníkov s udeleným azylom alebo s poskytnutou doplnkovou ochranou, ani táto forma ochrany mu nemohla byť udelená/ poskytnutá.

11. Žalovaný považuje námietky žalobcu uvádzané v správnej žalobe za účelové. Ani ostatné námietky nepovažuje za právne relevantné, nakoľko správny orgán riadnym a dostatočným spôsobom, a na základe skutočností, ktoré sú obsahom spisového materiálu zistil skutkový stav, na základe ktorého vydal napadnuté rozhodnutie. Vychádzal z obsahu pohovoru so žalobcom, posúdil situáciu v krajine pôvodu, pričom sa dôkladne zamerl na dôvody, ktoré vo svojej výpovedi menovaný sám uvádzal. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, z akých podkladov žalovaný vychádzal pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu. V prípade žalobcu nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov uvedených v § 8 zákona o azyle. Tak isto neboli zistené dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany, pretože by v krajine pôvodu nebol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to má na mysli zákon o azyle v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle. Žalobcova žiadosť o udelenie azylu bola správne právne posúdená, skutkový stav bol dostatočne zistený, pričom napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom o azyle.

12. Žalovaný je toho názoru, že žalobca v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by žalovaného oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, resp. poskytnutí doplnkovej ochrany, a má za to, že žalovaný komplexne, objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Zistil, že žalobca nespĺňa podmienky na udelenie azylu, resp. poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle. Proti žalobcovi nebolo v krajine pôvodu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý ani zadržaný, nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Z dôvodov, ktoré opísal, vyplýva, že nespĺnil žiadnu z podmienok na udelenie azylu v Slovenskej republike, ktoré sú uvedené v § 8 zákona o azyle.

III. Rozhodnutie žalovaného

13. Žalobou napadnutým rozhodnutím č. ČAS: MU-PO-204-11/2023-Ž zo dňa 23.08.2023 žalovaný rozhodol, že:

1/ neudelil žalovanému azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a/ Zákona o azyle.
2/ neposkytol žalovanému doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a/ a § 20 ods. 4 zákona o azyle
3/ neudelil azyl na účel zlúčenia rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. b/ a § 20 ods. 5 zákona o azyle;
4/ neposkytol doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny podľa § 13c ods. 1 písm. b/ a § 20 ods. 5 zákona o azyle.

14. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 18.05.2023 cudzinec A. B. C. pred pracovníkmi Oddelenia azylu Policajného zboru Humenné požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR z dôvodu obavy o život, nakoľko po prípadnom návrate do Ruska by musel narukovať do armády a ísť bojovať, čo on odmieta.

15. Za účelom zdôvodnenia jeho žiadosti bol so žalobcom vykonaný dňa 13.06.2023 vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v krajine pôvodu nemal žiadne problémy, nebol nikdy trestne stíhaný a nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia. Žalobca uviedol, že v roku 1995 ukončil stredoškolské vzdelanie a začal navštevovať vysokú školu. Nakoľko po ukončení prvého ročníka už viac nechcel pokračovať v štúdiu, nastúpil v roku 1996 na povinnú základnú vojenskú službu, ktorú absolvoval ako príslušník motostreleckej divízie v C. C.. Následne pracoval v G. na rôznych pozíciách. V roku 2008 spolu so svojou svokrou založil a prevádzkoval boxerský klub. V roku 2019 však podnikanie ukončili, nakoľko sa tým nevedeli užiť. Preto sa začal venovať nákupu a následnému predaju ojazdených motorových vozidiel. Vozidlá dovážal z Bieloruska a následne ich v RF predával. Bolo to neoficiálne podnikanie. Takto podnikal až do odchodu na I. v júli 2021. keď odišiel k známym do H., kde chcel s kamarátom rozbehnúť obchodovanie s drevom. To však nestihol, nakoľko 30.10.2021 bol zadržaný, obvinený z krádeže a nelegálnej držby zbraní a odsúdený na dva mesiace odňatia slobody. Dňa 25.02.2022 bol prepustený na slobodu. Následne sa zdržiaval na rôznych miestach Ukrajiny ako J. K., H., G.. F. a I., kvôli zlej bezpečnostnej situácii vzhľadom na vypuknutie vojenského konfliktu. nelegálnym spôsobom, mimo hraničného prechodu. 17.05.2023 vstúpil na územie SR. V tomto období na Ukrajine nikde nepracoval, vždy býval u svojich kamarátov.

16. Ako dôvod svojej žiadosti uviedol, že sa mu Slovensko páči, keďže sú tu milí a pokojní ľudia. Ďalej uviedol, že sa obáva vrátiť na Ukrajinu, keďže je ruskej národnosti a mohol by byť z toho dôvodu opäť krivo obvinený. Do RF sa taktiež nemôže vrátiť, nakoľko by ho hneď vzali na základe mobilizácie do armády. Do miesta jeho bydliska, kde pred odchodom z RF naposledy s rodičmi býval už boli doručené dva povolávacie rozkazy, ktoré jeho matka prevzala. Preto si myslí, že mu v RF hrozí 15 rokov odňatia slobody za nenastúpenie do armády. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

17. Nakoľko žalobca zakladá dôvody svojej žiadosti na obave z mobilizácie do armády, skúmal žalovaný, či takáto obava je opodstatnená a či napĺňa kritéria pre udelenie azylu, ako najvyššej formy medzinárodnej ochrany.

18. Žalovaný uvádza, že vo všeobecnosti povolanie do armády nemožno bezprostredne chápať ako prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d) zákona o azyle. V zmysle Voľného prekladu UNHCR „Kritéria a postupy pri udeľovaní statusu utečenca podľa Konvencie z r. 1951 a podľa Protokolu z r. 1967 o postavení utečencov v krajinách, kde je zavedená povinná vojenská služba, je vyhýbanie sa plneniu tejto služby častokrát vystavené trestnému stíhaniu podľa platných zákonov. Bez ohľadu na povinnú alebo nepovinnú vojenskú službu, je dezercia zakaždým považovaná za trestný čin. Tresty za tento čin sú v rôznych krajinách rôzne a udelenie trestu sa obvykle nepovažuje za druh perzekúcie. Strach z perzekúcie a potrestania za dezerciu alebo vyhýbanie sa vojenskej službe ešte samo osebe nepredstavuje opodstatnené obavy z prenasledovania v zmysle uvedenej definície.

19. V prípade žalobcu uvádza žalovaný, že podľa informácií agentúry ČTK z 21.09.2022, ktorá citovala O. H., šéfa branného výboru parlamentu RF, sa mobilizácia týka predovšetkým vojakov v zálohe a poddôstojníkov do veku 35 rokov a tiež nižších dôstojníkov v zálohe do veku 45 rokov. Menovaný je však ročník narodenia XXXX, teda má 45 rokov, povinnou dvojročnou službou v motostreleckej divízie s najvyššou pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, nedosiahol dôstojnícku hodnosť, a tým pádom je mimo uvedených vekových odvodových hraníc. V prípade, že by sa v konaní pripustila alternatíva možnej mobilizácie žalobcu, žalovaný uvádza, že zbeh alebo osoba vyhýbajúca sa vojenskej službe by mohla byť považovaná za utečenca iba v tom prípade, ak vie preukázať, že v prípade odmietnutia výkonu vojenskej služby by bola neúmerne kruto potrestaná za vojenský prečin. K problematike trestnej

zodpovednosti za vyhýbanie sa vojenskej službe uvádza, že podľa článku 59 Ústavy Ruskej federácie je obrana vlasti povinnosťou a záväzkom občanov Ruska. Dvakrát ročne sú na základe prezidentského dekrétu povolávaní na vojenskú službu občania vo veku od 18 do 27 rokov, ktorí nie sú v zálohe a podliehajú brannej povinnosti podľa Federálneho zákona N53 FZ z 28. marca 1998 o brannej povinnosti a vojenskej službe. Článok 328 ods. 1 trestného zákona ustanovuje trestnú zodpovednosť za vyhýbanie sa vojenskej službe v prípade, že neexistuje zákonný dôvod na oslobodenie od tejto služby. Vyhýbanie sa brannej povinnosti sa trestá pokutou až do výšky XXX tisíc rubľov alebo vo výške mzdy alebo iného príjmu odsúdenej osoby na obdobie až 18 mesiacov, alebo povinnými prácami až na dva roky, alebo zatknutím až na šesť mesiacov, alebo odňatím slobody až na dva roky. Z dostupných správ jednoznačne vyplýva, že odsúdeným za vyhýbanie sa výkonu vojenskej služby sú súdmi ukladané predovšetkým Finančné pokuty, pričom ide najmä o opakované prípady nedostavenia sa na základe predvolania pred odvodovú komisiu. Uvedené výšky trestov žalovaný považuje za primerané a samy osebe svojou mierou nepredstavujúce perzekúciu. Pre porovnanie, slovenskú právnu úpravu v tejto oblasti možno považovať za prísnejšiu ako ruskú.

20. Žalobca v priebehu konania nevzniesol žiadnu výhradu vo svedomí, ktorá by mu bránila byť mobilizovaný z dôvodu akéhokoľvek vnútorného presvedčenia, spojeného s jeho rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením. Z uvedeného vyplýva, že v prípade žalobcu, by nemohla byť uplatnená ani žiadna výhrada vo svedomí, ktorá by mu bránila sa mobilizácie zúčastniť

21. K neposkytnutiu doplnkovej ochrany podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle žalovaný uvádza, že z výpovede žalobcu je zrejmé, že v krajine pôvodu nikdy nebolo proti nemu vedené trestné konanie, nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný, politicky ani žiadnym iným spôsobom sa nikdy neangažoval. Nikdy nevzbudil pozornosť ruských štátnych orgánov a taktiež nevykonával v RF žiadnu takú činnosť, za ktorú by mu v prípade návratu hrozilo vážne bezprávie v podobe uloženia trestu smrti alebo jeho výkonu. Správny orgán sa tiež zaoberal tým, či by v prípade návratu žiadateľa do krajiny pôvodu mohol byť vystavený mučeniu alebo neľudskému, alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestu. V konaní sa taktiež preukázalo, že ani takáto forma vážneho bezprávia mu nehrozí. Z jeho výpovede je zrejmé, že v minulosti nebol zo strany ruských štátnych orgánov ani neštátnych aktérov vystavený mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nevykonával a ani v súčasnosti nevykonáva žiadnu činnosť, ktorá by viedla oficiálne ruské orgány, k neprimeraným opatreniam voči jeho osobe v prípade jeho návratu. Pozornosť ruských úradov nevzbudil ani v minulosti, čo znamená, že by nemal byť cieľovou osobou, na ktorú by sa mala sústrediť akákoľvek ich pozornosť. Ďalej je nutné poukázať na skutočnosť, že žiadateľ vycestoval z RF legálne, s platným cestovným pasom.

22. Migračný úrad sa zaoberal aj tým, či by žiadateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu mohol byť reálne, vážne a individuálne ohrozený na živote alebo nedotknuteľnosti jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V dostupných zdrojoch sa nenachádza informácia, že by na území RF, konkrétne na území Moskvy prebiehal akýkoľvek ozbrojený konflikt, v ktorom by mohlo dochádzať k ohrozeniam obyvateľov na základe neselektívneho násillia, ktorým by mohol byť v prípade návratu do krajiny pôvodu ohrozený na živote. Na základe vyššie uvedeného migračný úrad nepristúpil v jeho prípade k poskytnutiu doplnkovej ochrany na území SR v zmysle § 13a zákona o azyle.

IV. Relevantné právne predpisy

23. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (ďalej len „zákon o azyle“), prenasledovaním sa rozumie závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v 1. použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia, zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu, neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,

trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2, konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

24. Podľa § 8 písm. a) a b) zákona o azyle, ministerstvo udolí azyl žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

25. Podľa ust. § 2 písm. d) zákona o azyle na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v 1. použití fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia, 2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, 3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu, 4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste, 5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2, 6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

26. Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neudolí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky podľa § 8 alebo nespĺňa podmienky podľa § 10.

Podľa § 13 ods. 2 zákona o azyle, ministerstvo neudolí azyl, ak je dôvodné podozrenie, že žiadateľ
a/ sa dopustil trestného činu proti mieru, vojnového trestného činu alebo trestného činu proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov,
b/ sa dopustil závažného nepolitického trestného činu mimo územia Slovenskej republiky predtým, ako požiadal o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany, alebo
c/ je vinný za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov

27. Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 19a ods. 1 písm. a), b) a c) zákona o azyle, ministerstvo posúdi každú žiadosť o udelenie azylu jednotlivo a zohľadní pritom všetky dôležité skutočnosti týkajúce sa krajiny pôvodu žiadateľa v čase rozhodovania o žiadosti o udelenie azylu vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu, akým sa uplatňujú, vyhlásenia a dokumentáciu predloženú žiadateľom vrátane informácií o tom, či bol alebo môže byť subjektom prenasledovania alebo vážneho bezprávia, postavenie a osobné pomery žiadateľa vrátane jeho pôvodu, pohlavia a veku.

29. Podľa § 19a ods. 4 písm. d) zákona o azyle, ministerstvo pri posudzovaní dôvodov prenasledovania vychádza z toho, že politické názory zahŕňajú najmä zastávanie názorov, myšlienok alebo presvedčenia o možných pôvodcoch prenasledovania a ich politik alebo postupov bez ohľadu na to, či žiadateľ podľa týchto názorov, myšlienok alebo presvedčenia konal.

30. Podľa § 19a ods. 4 písm. e) zákona o azyle, ministerstvo pri posudzovaní dôvodov prenasledovania vychádza z toho, že skupina tvorí určitú sociálnu skupinu najmä vtedy, ak príslušníci skupiny zdieľajú vrodené charakteristické črty alebo spoločný pôvod, ktoré nemožno zmeniť, alebo zdieľajú charakteristiku alebo presvedčenie, ktoré sú tak závažné pre ich identitu alebo svedomie, že daná osoba by nemala byť nútená, aby sa ich zriekla a okolitou spoločnosťou je vnímaná ako odlišná; v závislosti od okolností v krajine pôvodu, určitá sociálna skupina môže predstavovať skupinu založenú na spoločnej charakteristickej črte sexuálnej orientácie, pričom túto orientáciu nemožno chápať tak, že zahŕňa činy považované za trestné podľa osobitného predpisu. 7a) Poznámka súdu : Odkaz pod 7a – Trestný zákon.

31. Podľa § 19a ods. 6 zákona o azyle, pri posudzovaní žiadosti o udelenie azylu sa neprihliada na to, či žiadateľ skutočne má rasové, náboženské, národnostné, sociálne alebo politické charakteristické črty, ktoré spôsobujú jeho prenasledovanie, ak sú mu prisudzované pôvodcom prenasledovania.

32. Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle, ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

33. Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; to neplatí, ak rozhodne o neudelení azylu a cudzinec už má poskytnutú doplnkovú ochranu podľa § 13a alebo udelený azyl, alebo odňatí azylu podľa § 15 ods. 3 písm. c).

34. Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. Správny poriadok, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

V. Posúdenie veci správnym súdom

35. Správny súd v Bratislave ako vecne, miestne a kauzálny príslušný podľa § 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a/ SSP v konaní o žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 206 až § 220 SSP, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia, posúdil správnu žalobu neformálne neviazaný pri svojom rozhodovaní žalobnými bodmi podľa § 206 ods. 3 SSP, podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná. O žalobe rozhodol na pojednávaní dňa 09.01.2024.

36. Na pojednávaní právna zástupkyňa žalobcu v plnom rozsahu odkázala na obsah správnej žaloby a pridržiava sa svojich doterajších námietok.

37. Na pojednávaní právny zástupca žalovaného taktiež zotrúva na svojich doterajších prednesoch uvádza, že neboli splnené podmienky pre udelenie azylu ani doplnkovej ochrany žalobcu opätovne poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 1Sža/26/2014 zo dňa 23.9.2014, na ktorý poukazuje už vo vyjadrení v správnej žalobe.

38. Na pojednávaní sa vyjadril taktiež žalobca, ktorý uvádza, že nesúhlasí s režimom M., Rusko nie je teraz slobodný štát, všade je cenzúra a propaganda, a nie je sloboda slova. Ľudia nemôžu hovoriť, čo by chceli, pretože sa boja že budú zavretí. Na polícii mučia ľudí za politické nesúhlasy. Nikdy som nebol na voľbách, pretože to nič nezmení. A väčšinou ľudí núti voľiť M. a stranu Jednotné Rusko, lebo je to M. strana a celú moc má M. a jeho strana, nie sú žiadne iné opozičné strany a opozične naladení ľudia. Preto som odišiel do Ukrajiny v roku 2021 mal som tam priateľov, a vedel som že je to slobodná krajina a sám som videl, že ľuďom čo sa niečo nepáči, robili mítingy pred rezidenciou prezidenta L.. Prekvapilo ma že polícia nezasahovala. V Ukrajine je sloboda slova, a každý človek môže vyjadrovať svoj nesúhlas. Nesúhlasím s vojnou, lebo M. núti bojovať ruských vojakov, proti bratskému národu. A považujem M. za teroristu, dostal som dve povolania na vojnu, nechcem sa toho zúčastniť. Bol som na vojne a absolvoval som základnú vojenskú službu. Som veliteľom útvaru v zálohe a preto moja vojenská knižka je otvorená, som vojakom v zálohe a na základe toho ma môžu povolať na vojnu čo sa aj stalo. Odmietam bojovať a nechcem robiť vojenské zločiny, taký mám postoj. Keby niekto ohrozoval môj dom tak by som ho bránil, ale teraz je Rusko agresor. Aj keby som nedostal povolanie, aj tak by som musel ísť na útvary, kvôli funkcii vojaka a v zálohe. Legálne sa nedá odmietnuť bojovať, kto odmietne môže byť zastrelený ruskými vojakmi. Na otázku súdu z akého dôvodu odmieta výkon vojenskej služby v armáde RF, odpovedal, že nechce páchať vojenské zločiny proti Ukrajinskému národu a navyše tam má príbuzných aj priateľov. Na otázku súdu z akého dôvodu nepredložil v konaní aj druhý povolač rozkaz ktorý mu mal byť doručený odpovedal, že má ho doma ale nevedel, že ho musí predložiť. Má ho jeho mama, on ho nemá nakoľko v čase jeho doručenia bol na Ukrajine.

39. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutiu žalovaného ČAS: MU-PO-204-11/2023-Ž zo dňa 23.08.2023, ktorým žalovaný žalobcovi neudelil azyl ani neposkytol doplnkovú ochranu podľa § 13 ods. 1 písm. a/, § 13c ods. 1 písm. a/ zákona o azyle.

40. Správny súd v prvom rade poukazuje na základné východiská, ktoré sú štandardne v azylových konaniach uplatňované a bolo potrebné ich zohľadniť aj v posudzovanej veci žalobcu: Základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia), správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia). Zásada tzv. materiálnej pravdy má však v konaní o udelenie azylu svoje špecifiká spočívajúce v pravidelnej nedostatočnosti dôkazov preukazujúcich dôveryhodnosť žiadateľových tvrdení. Je však na správnom orgáne, aby preukázal, či vyvrátil pravdivosť žiadateľových tvrdení, a to buď úplne nevyvrátiteľne zistením presných okolností viažucich sa na tvrdenie žiadateľa o azyl, alebo aspoň s takou mierou pravdepodobnosti, ktorá nevyvoláva zásadné pochybnosti o správnosti úsudku správneho orgánu (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/10/2013 zo dňa 09.04.2013 - R 110/2013).

41. V konaniach o medzinárodnej ochrane zohráva preto dôležitú úlohu dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl a v tomto kontexte i jeho vlastná celková dôveryhodnosť (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 10Sža/14/2016 zo dňa 27.07.2016). Nie je povinnosťou žiadateľa o azyl, aby prenasledovanie svojej osoby preukazoval inými dôkaznými prostriedkami než vlastnou dôveryhodnou výpoveďou (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/10/2013 zo dňa 09.04.2013). Je naopak povinnosťou správneho orgánu, aby v pochybnostiach zhromaždil všetky dostupné dôkazy, ktoré dôveryhodnosť výpovede žiadateľa o azyl vyvracajú alebo spochybňujú (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/10/2013 zo dňa 09.04.2013).

42. Správny orgán vo veciach medzinárodnej ochrany nesie zodpovednosť za náležité zistenie reálií o krajine pôvodu (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 8SaZ/1/2017 zo dňa 16.06.2017).

43. V konaní žalobca odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu z obavy o život nakoľko bol na Ukrajine, ak by sa vrátil do Ruska, musel by narukovať do armády a ísť bojovať a to žalobca nechce.

44. V prvom rade sa súd venoval dôvodom z akých žalobca opustil svoju krajinu pôvodu. Bolo preukázané, že žalobca opustil Ruskú federáciu v júli 2021. Počas svojho života v Rusku žalobca nebol prenasledovaný, nebol ani politicky aktívny, podľa vlastných slov nemal vôbec žiadne problémy ani so zákonom ani iné problémy. Na Ukrajinu vycestoval za účelom podnikania (obchodovania s drevom), autobusom priamo z Ruskej federácie do H.. Žalobca taktiež v administratívnom konaní uviedol, že mu v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí ohrozenie života alebo slobody z dôvodov rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie. Nie je možné sa stotožniť s tvrdením žalobcu prezentovaným na súdnom pojednávaní, že Ruskú federáciu opustil ako dôsledok jeho vnútorného nesúhlasu s politikou F. M.. Nakoľko až do samotného súdneho konania žalobca nikde vo svojich vyjadreniach v konaní neuvádza ako dôvod na opustenie krajiny pôvodu jej vnútropolitickú situáciu, naopak ako dôvod opustenie žalobca konzistentne uvádzal len snahu začať podnikáť na Ukrajine. Zároveň súd dodáva, že ani samotný nesúhlas s politikou F. M. nie je sám o sebe dôvodom na udelenie azylu (pokiaľ žalobca za takéto svoje politické presvedčenie nikdy nebol a ani nie je v krajine pôvodu prenasledovaný). Tunajší súd teda nemá žiadne pochybnosti o tom, že by počas žalobcovho doterajšieho života v krajine pôvodu boli dané akékoľvek dôvody na udelenie azylu podľa zákona o azyle.

45. Následne je potrebné posudzovať, či žalobcovi nesvedčí postavenie žiadateľa o azyl – sur place.

46. V zmysle príručky „Kritéria a postupy pri udeľovaní statusu utečenca podľa Konvencie z roku 1951 a podľa Protokolu z roku 1967 o postavení utečencov" vydanou UNHCR v januári 1992, podľa ktorej osoba sa stáva utečencom „na mieste" následkom udalostí, ku ktorým došlo v rodnej krajine počas jej neprítomnosti, osoba sa môže stať utečencom „na mieste" svojím vlastným počínaním. Takéto okolnosti

žalobca vidí vo vypuknutí vojny v roku 2022 medzi Ruskom a Ukrajinou a následným povolaním žalobcu do vyhlásenej mobilizácie v Rusku.

47. V tomto ohľade žalobca poukazuje na to, že podľa UNHCR je účasť vo vojenských operáciách, ktorá je v rozpore s vnútorným presvedčením, politickým presvedčením žiadateľa o azyl, jeho náboženským alebo morálnym presvedčením alebo svedomím, je možné trest alebo jeho vyhnutie sa vojenskej službe považovať za prenasledovanie. Výnimočnou situáciou sú vojenské operácie, ktoré sú zavrnutia hodné z pohľadu medzinárodného spoločenstva pre ich rozpor s morálkou, t.j. činy podľa § 13 ods. 2 zákona o azyle. Vtedy je možné považovať trest hroziaci žiadateľovi o azyl za dezerciu alebo vyhnutie sa vojenskej službe vo svetle ostatných splnených predpokladov definície za prenasledovanie.

48. V nadväznosti na uvedené sa súd na začiatok zaoberal hrozbou mobilizácie žalobcu do armády Ruskej federácie. Žalobca je v konaní vo svojich tvrdeniach o absolvovaní základnej vojenskej služby a obdržaní povolávacieho rozkazu stály a tieto svoje tvrdenia aj v konaní pred súdom preukázal kópiami vojenskej knižky a povolávacieho rozkazu (napriek tomu, že ich nezabezpečil už v administratívnom konaní pre žalovaného, hoci bol na to žalovaným vyzvaný a prisľúbil ich predloženie žalovanému). Z polytématickej správy predloženej žalovaným súd zistil, že prezident M. podpísal dňa 21.09.2022 nariadenie o čiastočnej mobilizácii v Ruskej federácii, pričom Ruský minister obrany dňa 28.10.2022 oznámil ukončenie tejto mobilizácie. Z povolávacieho rozkazu žalobcu, súd zistil, že ten sa týka práve času vyhlásenej čiastočnej mobilizácie, keď ako deň dostavenia sa na mobilizáciu bol uvedený 30.09.2022. Hoci žalobca v konaní tvrdil, že mu boli doručené dve povolania na mobilizáciu, druhé povolanie v konaní nedoručil. Na otázku súdu z akého dôvodu nepredložil aj druhý povolávací rozkaz žalobca uviedol, že nevedel že ho má predložiť. V tomto smere však súd poukazuje na to, že je to práve žalobca, ktorý má záujem na osvedčení pravosti jeho tvrdení, teda logicky pokiaľ by žalobca disponoval aj druhým povolávacím rozkazom nie je dôvod na to, aby ho nepredložil pokiaľ si sám dal tú námahu a predložil povolávací rozkaz zo septembra 2022. Navyše žalobca bol vyzvaný aj žalovaným ešte v administratívnom konaní, aby obe povolávacie rozkazy predložil. Teda súd nemá preukázané doručenie druhého povolávacieho rozkazu a v tejto časti považuje tvrdenie o existencii druhého povolávacieho rozkazu žalobcovi po už oficiálne ukončenej mobilizácii v Ruskej federácii za nepravdivé. Pričom aj v prípade novej mobilizácie v jeho krajine pôvodu, z obsahu Polytématickej správy vyplýva, že mobilizáciou boli neúmerne viac postihnuté etnické menšiny žijúce v Ruskej federácii vo vidieckych oblastiach, pričom obyvateľstvo väčších miest ako G. a M. bolo mobilizáciou postihnuté menej. Teda aj v prípade ďalšej mobilizácie je menšia šanca, že by bol opätovne mobilizovaný práve žalobca keďže pochádza z G., kde je aj jeho posledná adresa trvalého pobytu v Rusku.

49. Pokiaľ by žalobca aj povolaný do armády Ruskej federácie bol, samotný strach z povinnosti narukovať do armády sám o sebe nie je relevantným dôvodom na poskytnutie azylu. Pričom z doterajšieho života žalobcu sa nedá hovoriť o tom, že by bolo možné u žalobcu pozorovať strach alebo morálny odpor žalobcu z výkonu vojenskej služby. Žalobca sám v Dotazníku uvádza, že nemá žiadne predsudky (náboženské, národnostné, politické) ktoré by mu bránili vo vojenskej službe. Žalobca taktiež uvádza, že absolvoval 2 ročnú základnú vojenskú službu, v motostreleckej divízii v C. C. (1996), zároveň neuvádza, že by sa snažil z náboženských alebo morálnych dôvodov vyhnúť alebo nahraďiť túto službu. Pričom podľa článku 59 ústavy RF (polytématická správa o RF, čl. 18) osoby, ktoré z dôvodu výhrady svedomia alebo náboženského presvedčenia nemôžu absolvovať vojenskú službu majú právo na náhradnú aktívnu vojenskú službu náhradnou štátnou/civilnou službou. Je teda možné konštatovať, že minimálne v čase výkonu základnej vojenskej služby nemal žalobca morálny alebo náboženský odpor k plneniu vojenských povinností. Taktiež žalobca nepreukázal že by v súčasnosti už existovala morálna alebo náboženská výhrada k plneniu vojenskej služby. Pokiaľ žalobca tvrdí, že nechce byť mobilizovaný nakoľko nechce proti nikomu bojovať a nechce zabíjať ľudí, toto tvrdenie žalobcu je logické a pochopiteľné. Je prirodzeným zdravým ľudským prejavom, že žalobca nikoho iného nechce pozbaviť života, avšak na účely azylového konania uvedené nie je dôvodom na priznanie azylu podľa § 8 v spojení s § 2 písm. d/ zákona o azyle. Pokiaľ by sme pripustili opak, potom každý občan štátu pôvodu ktorý je v ozbrojenom konflikte a nechce plniť vojenskú službu by bol oprávnený na priznanie azylu ak by vojenskú službu odoprel a za jej odopretie by mu hrozil trest.

50. Ak žalobca uvádza ako morálnu výhradu, že v prípade výkonu služby by bol povolaný do vojny proti Ukrajine, kde sa nachádzajú jeho priatelia alebo rodina ani v tomto bode súd nemôže so žalobcom súhlasiť. V konaní žalobca doposiaľ netvrdil, že by na Ukrajine žil akýkoľvek člen jeho rodiny, rodinných

členov, ktorých žalobca v konaní uvádza sú : mladší brat žijúci v Rusku, bývalá manželka žijúca spolu s žalobcovým synom a dcérou v Rusku, otec a matka žalobcu žijúci v Rusku. Žalobca neuvádza mená žiadnych rodinných príslušníkov žijúcich na Ukrajine, taktiež v konaní neuvádza ani nejaké hlbšie priateľstvá s osobami žijúcimi na Ukrajine. V tomto bode teda súd u žalobcu nevezhliadol žiadnu morálnu výhradu výkonu vojenských povinností.

51. Na doplnenie správny súd taktiež uvádza, že Federálny zákon N53 FZ z 28. marca 1998 o brannej povinnosti a vojenskej službe článok 328 ods. 1 trestného zákona ustanovuje trestnú zodpovednosť za vyhýbanie sa vojenskej službe v prípade, že neexistuje zákonný dôvod na oslobodenie od tejto služby. Vyhýbanie sa brannej povinnosti sa trestá pokutou až do výšky XXX P. rubľov (cca X.XXX eur) alebo vo výške mzdy alebo iného príjmu odsúdenej osoby na obdobie až 18 mesiacov. alebo povinnými prácami až na dva roky, alebo zatknutím až na šesť mesiacov. alebo odňatím slobody až na dva roky. Pričom z žalovaným predložených správ vyplýva, že odsúdeným za vyhýbanie sa výkonu vojenskej služby sú súdmi ukladané predovšetkým finančné pokuty ide najmä o opakované prípady nedostavenie sa na základe predvolania pred odvodovú komisiu. Teda ani výšku trestu hroziaceho žalobcovi za odopretie vojenskej služby v Rusku nie je možné považovať za neprimeranú.

52. Nakoniec ani len samotný nesúhlas s vedením krajiny pôvodu nie je možné sám o sebe považovať za dôvod na priznanie azylu podľa § 8 zákona o azyle.

53. Čo sa týka žalobcom namietanej výnimočnej situácie – vojenskej operácie ktorá je zavrhnúť hodná z pohľadu medzinárodného spoločenstva pre jej rozpor s morálkou, t.j. činy podľa § 13 ods. 2 zákona o azyle. Vtedy je možné považovať trest hroziaci žiadateľovi o azyl za dezerciu alebo vyhnutie sa vojenskej službe vo svetle ostatných splnených predpokladov definície za prenasledovanie. Rusko – Ukrajinská vojna je svojím rozsahom zapojeného vojenského personálu, nasadenej vojenskej techniky a rozsahu územia na akom sa odohráva najväčšou vojnou v Európe od ukončenia druhej svetovej vojny (1945). Je smutným faktom, že takáto vojna sa v Európe v 21 storočí udiala, trvá už takmer 2 roky a teda vzhľadom na uvedené, je bohužiaľ aj možné očakávať, že v jej priebehu budú spáchané niektoré vojenské zločiny. Nebolo však preukázané, že by účasťou na vojenskej operácii žalobca bol automaticky nútený páchať činy uvedené v § 13 ods. 2 zákona o azyle, alebo že by páchanie takýchto činov bolo pravdepodobné. Ako už súd uvádza, vzhľadom rozsah Rusko – Ukrajinskej vojny a najmä vojenského personálu do nej zapojeného, je bohužiaľ pravdepodobné, že za 2 roky budú prichádzať aj správy o spáchaní niektorého vojenského zločinu, nie je však možné hovoriť o tom, že by však niekto po mobilizácii žalobcu automaticky nútil páchať činy uvedené v § 13 ods. 2 zákona o azyle v prípade ak sa na vojne zúčastní.

54. Pokiaľ žalobca namieta, že žalovaný v konaniach s rovnakým skutkovým základom rozhodol tak, že medzinárodnú ochranu žiadateľom na rozdiel od žalobcu udelil, čím porušil § 3 ods. 5 Správneho poriadku, správny súd uvádza, že túto námietku nedokáže posúdiť nakoľko sám nemá informácie o všetkých konaniach ktoré sa vedú na Migračnom úrade a z úradnej povinnosti nepreskúmava všetky rozhodnutia Migračného úradu pokiaľ voči ním nie je podaná správna žaloba. Pokiaľ teda žalobca má vedomosť o tom, že v inom skutkovo rovnakom konaní rozhodol žalovaný inak, mal súdu predložiť kópie týchto rozhodnutí alebo uviesť aspoň spisovú značku týchto konaní, aby súd mohol túto námietku riadne posúdiť.

55. V nadväznosti na uvedené správny súd konštatuje, že správny orgán vo veci dostatočne zistil skutkový stav, počas celého administratívneho konania úzko spolupracoval so žalobcom v súlade s § 4 Správneho poriadku. Žalovaný si pre svoje rozhodnutie zaobstaral dostatočné množstvo a rozsah podkladov. Na tomto mieste súd zdôrazňuje rozloženie dôkazného bremena v konaní o azyl, keďže sa jedná o špecifické konaní a to tým, že je v ňom často nutné rozhodovať za situácie dôkaznej núdze (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/17/2014 zo dňa 29.07.2014) a že ide o prospektívne rozhodovanie (t. j. posudzuje sa opodstatnenosť strachu z prenasledovania či riziko vážneho bezprávia v budúcnosti) a že nesprávne rozhodnutie má pre sťažovateľa obzvlášť závažné dôsledky (rozsudok Najvyššieho súdu 1Sža/10/2015 zo dňa 21.04.2015). Týmto špecifikám konania o medzinárodnej ochrane zodpovedá aj štandard a rozloženie dôkazného bremena, ktoré sú vychýlené v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v konaní vo veci medzinárodnej ochrany, to zaťažuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno dôkazné, to je už výraznejšie rozložené medzi žiadateľov o medzinárodnú ochranu a správny orgán. Preukazovať

jednotlivé fakty je primárne povinný žiadateľ, avšak správny orgán je povinný zabezpečiť k danej žiadosti o medzinárodnú ochranu maximálne možné množstvo dôkazov a informácií a to ako tých, ktoré vyvracajú tvrdenie žiadateľa, ako aj tých, ktoré ich podporujú (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/48/2014 zo dňa 13.01.2015). V mnohých prípadoch musí správny orgán rozhodovať za dôkaznej núdze, t. j. vtedy, keď nie je ani žiadateľ, ani správny orgán schopný doložiť či vyvrátiť určitú skutočnosť, či tvrdenie žiadnym presvedčivým dôkazom. V takých prípadoch zostáva jediným dôkazným prostriedkom výpoveď žiadateľa a kľúčovým faktorom sa stáva posúdenie celkovej vierohodnosti žiadateľa a pravdepodobnosti, že k udalosti tak, ako žiadateľ vypovedal, naozaj došlo.

56. Správny súd v Bratislave sa stotožnil s rozhodnutím žalovaného, že žalobca nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov, ako aj označeného v § 8 zákona o azyle.

57. Ohľadom námietky žalobcu týkajúcej sa nedostatočného poučenia a toho, že mu nemala byť žalovaným daná možnosť oboznámiť sa s podkladmi pred vydaním rozhodnutia a navrhnúť jeho doplnenie tunajší súd nemôže súhlasiť. V tomto smere súd poukazuje na žalobcove vyhlásenie na strane 11 uvedené v dotazníku o vstupnom pohovore z 13.06.2023, kde vyhlásil, že bol poučený o § 33 ods. 2 Správneho poriadku, že má právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, ako aj o možnosti oboznámenia sa so spisovým materiálom. Je teda zrejmé, že si žalovaný svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 33 ods. 2 Správneho poriadku splnil.

58. Správny súd vzhľadom na vyššie uvedené prišiel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je zákonné, žalovaný úplne a presne zistil skutočný stav veci a správne a zákonne konštatoval, že žalobca nespĺňa zákonné podmienky na udelenie azylu.

59. Ohľadom neudelenia azylu na účel zlúčenia rodiny v zmysle § 13 ods. 1 písm. b/ zákona o azyle a neposkytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny podľa § 13c ods. 1 písm. b/ zákona o azyle súd uvádza, že žalobcovi nebolo možné poskytnúť azyl z tohto dôvodu nakoľko nemá na území SR žiadnych rodinných príslušníkov s udeleným azylom.

60. Čo sa týka žalobcovej námietky v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany podľa § 13c zákona o azyle, tunajší súd v plnom rozsahu poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sak/18/2022 z 30. januára 2023:

61. K právnemu posúdeniu doplnkovej ochrany považuje Najvyšší správny súd SR za potrebné uviesť, že na to, aby mu bola žiadateľovi priznaná doplnková ochrana, musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky stanovené v § 13a zákona o azyle žiadateľ (1) nesmie spĺňať podmienky na udelenie azylu, (2) musí sa nachádzať mimo svojej krajiny pôvodu, (3) musí mať dôvodnú obavu, že je v skutočnom nebezpečenstve (reálna hrozba hrozbe vážneho bezprávia). Ako však vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sža/72/2010 zo dňa 14.09.2010 zmyslom a účelom doplnkovej ochrany podľa ZA je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z ktorých je potrebné vychádzať.

62. Podľa § 13a ZoA ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

63. Ako vyplýva z § 13a ods. 1 zákona o azyle, musí byť v prípade doplnkovej ochrany naplnený predpoklad reálneho nebezpečenstva vážnej ujmy, ktorá žiadateľovi o udelenie medzinárodnej ochrany hrozí. V tomto ohľade nebolo v konaní sporné, že žalobca nikdy nebol v krajine pôvodu prenasledovaný, nikdy voči nemu nebolo vedené trestné stíhanie, nebol väznený ani zatknutý, nikdy nebol členom

politickej strany, ani sa inak politicky neangažoval. Žalobca z Ruskej federácie vycestoval legálne s platným cestovným pasom. Hoci sa po žalobcovom vycestovaní z krajiny pôvodu (júl 2021) zmenila politická situácia (vypuknutie Rusko-Ukrajinskej vojny), nie je možné konštatovať, že by sa žalobca v prípade návratu do Ruskej federácie ocitol reálne, vážne a individuálne ohrozený na živote alebo nedotknuteľnosti jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

64. Hrozbu vážnej ujmy je možné vidieť § 13a v spojení s § 2 písm. f/ bod 2 a 3 zákona o azyle.

65. K § 2 písm. f/ bodu 3 ZoA, t. j. k vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu), z ktorých odvodzuje sťažovateľ existenciu hrozby vážneho bezprávia považuje Najvyšší správny súd SR za potrebné v prvom rade vymedziť podmienky, ktoré treba pri posúdení vážnej ujmy z uvedeného dôvodu skúmať.

Ide predovšetkým o splnenie podmienky (1) existencie medzinárodného alebo vnútorneho ozbrojeného konfliktu v krajine pôvodu; (2) vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia.

66. Ich naplnenie je potrebné posudzovať v nasledujúcom poradí: Ako prvá musí byť posúdená otázka, či sa krajina pôvodu nachádza v situácii medzinárodného alebo vnútorneho ozbrojeného konfliktu (prvá podmienka). Ak je odpoveď na prvú otázku kladná, žalovaný musí skúmať existenciu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia a súčasne musí skúmať, či násillie dosahuje intenzitu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo telesnej integrity (druhá podmienka).

67. Z toho, čo bolo uvedené vyššie, teda vyplýva, že prvoradou otázkou, na ktorú je potrebné odpovedať, je naplnenie existencie podmienky prvej, teda či v krajine pôvodu sťažovateľa existuje medzinárodný alebo vnútorný ozbrojený konflikt. Keďže medzinárodný ozbrojený konflikt sťažovateľ vníma z pohľadu napadnutia Ukrajiny Ruskou federáciou, bolo potrebné posúdiť, či sa jedná o medzinárodný konflikt na území krajiny pôvodu sťažovateľa. Z dostupných verejne známych informácií vyplýva, že tento vojenský konflikt v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu prebieha od 24.2.2022, ide však o vojenský konflikt, ktorý prebieha na území Ukrajiny. V teraz posudzovanej veci nemožno uvažovať v rovine naplnenia kritéria medzinárodného ozbrojeného konfliktu, napriek tomu, že v dôsledku ruskej invázie na Ukrajinu ide o prebiehajúci vojenský konflikt avšak nie na území krajiny pôvodu sťažovateľa - Ruskej federácie.

68. V čase, keď bola posudzovaná žiadosť sťažovateľa o udelenie medzinárodnej ochrany, podmienka medzinárodného ani vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v zmysle záverov, ku ktorým dospel Súdny dvor Európskej únie (vo veci C-465/07 A.) v otázke, ktorá je teraz pre posúdenie veci zásadná, splnená nebola, pretože medzinárodný ani vnútorný ozbrojený konflikt v krajine pôvodu sťažovateľa, teda v Ruskej federácii neprebieha.

69. Podľa Najvyššieho správneho súdu SR teda už absencia podmienky medzinárodného resp. vnútorneho ozbrojeného konfliktu v krajine pôvodu vylučuje posúdenie ďalších podmienok vážneho bezprávia v zmysle § 13a/ v spojení s § 2 písm. f/ bod 3 ZoA, a je tak zrejmé, že vážna ujma v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia sťažovateľovi reálne nehrozí. Preto sa súd ani bližšie nezaoberal otázkou, ktorá mohla byť v teraz posudzovanej veci spornou, totiž či by v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo sťažovateľovi vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia.

70. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania napriek tomu, že mal úspech vo veci. Keďže žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť.

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Správnom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu. (§ 439 ods. 3 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).